

QORTI TAL-APPELL

IMHALLFIN

**S.T.O. PRIM IMHALLEF JOSEPH AZZOPARDI
ONOR. IMHALLEF JOSEPH R. MICALLEF
ONOR. IMHALLEF TONIO MALLIA**

Seduta ta' nhar il-Gimgha 13 ta' Lulju , 2018

Numru 3

Rikors numru 1082/13 JZM

**Brian Tonna bhala
stralcjarju tas-socjeta`
European Insurance Group Limited (C35708)**

v.

Luciano Rotondi, Andrea Ratti u b'digriet tat-22 ta' Mejju 2018 Dr Victor Bugeja u l-Prokuratur Legali Joeline Pace Ciscaldi gew nominati bhala Kuraturi Deputati biex jirrapprezentaw lil Luciano Rotondi u Andrea Ratti, Enzo Rescinti, Bruno Lago (flimkien diretturi ufficjali) u Vincenzo Viscione, Paolo Viscione, u Giovanni Sidoti (flimkien "Diretturi Mohbija") (lkoll Diretturi)

Il-Qorti:

Dan huwa provvediment limitat ghall-kwistjoni dwar id-dezerzjoni ta' appell taht l-Artikolu 963 tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili (Kap. 12 tal-Ligijiet ta' Malta).

Il-fatti rilevanti għal din il-kwistjoni kienu s-segwenti:

Fil-15 ta' Dicembru, 2016, il-Prim' Awla tal-Qorti Civili tat sentenza preliminari li permezz tagħha gie deciz illi:

“Għar-ragunijiet kollha premeżsi, il-Qorti qegħda taqta` u tiddeciedi hekk :-

Tichad l-ewwel, it-tieni u t-tielet eccezzjonijiet tal-intimat Enzo Resciniti.

Tichad l-ewwel u t-tieni eccezzjonijiet tal-intimati Bruno Lago, Paolo Viscione u Vincenzo Viscione.

Tiddikjara li għandha guriżdizzjoni sabiex tisma` u tiddeciedi din il-kawza abbazi tal-Art 742(1) (b) tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta` Malta.

Bl-applikazzjoni tal-Art 223(3) tal-Kap 12, tordna li kull parti tbatl l-ispejjeż tagħha.”

Minn dik is-sentenza appellaw l-intimati Paolo Viscione, Vincenzo Viscione, u Bruno Lago, permezz ta' rikors tal-appell datat 4 ta' Jannar, 2017. Mill-istess rikors tal-appell jirrizulta li kellhom isiru hames notifikati, waħda lill-istralcjarju rikorrent hawn Malta u erba' notifikati lill-intimati appellati l-oħra fl-Italja, senjatament lil Luciano Rotondi, Andrea Ratti, Enzo Rescinti u Giovanni Sidoti.

Fis-6 ta' Frar, 2017 saret ir-risposta tal-appell tal-istralcjarju. L-ghada fis-7 ta' Frar, 2017, l-istess stralcjarju permezz ta' rikors talab li peress li l-intimati huma residenti fl-Italja, pajjiz membru tal-Unjoni Ewropea, in-

notifika tar-risposta tal-appell kellha ssir skont id-dispozizzjonijiet tar-Regolament numru 1393/2007/KE. Mill-inkartament in atti jirrizulta li, permezz ta' din il-procedura, l-intimati kollha bl-eccezzjoni tal-intimat Andrea Ratti, gew notifikati bir-risposta tal-appell.

Fis-6 ta' Ottubru, 2017, saret nota da parti tal-appellanti li permezz taghha giet ipprezentata traduzzjoni bit-Taljan tal-appell minnhom ipprezentat fl-4 ta' Jannar, 2017. Disa' xhur wara li gie pprezentat ir-rikors tal-appell, fid-9 ta' Ottubru, 2017, l-appellanti pprezentaw rikors sabiex issir notifika lill-erba' intimati l-oħra Taljani (Luciano Ritondi, Andrea Ratti, Enzo Rescinti u Giovanni Sidoti) bit-traduzzjoni tar-rikors tal-appell bil-lingwa Taljana tramite l-Avukat Generali kif tipprovdi l-Konvenzjoni tal-Aja u l-Kap. 443 tal-Ligijiet ta' Malta (Att dwar ir-Ratifika ta' Konvenzjonijiet dwar Proceduri Legali).

L-appell gie appuntat ghas-smigh għall-10 ta' Ottubru, 2017, fejn dehru l-avukati tal-appellanti u l-avukat tal-istralcjarju appellat. Gie verbalizzat li peress li kien għad jonqos xi notifikati, l-appell baqa' differit għan-notifika li kien hemm pendenti għat-30 ta' Jannar, 2018. Wara din l-ewwel udjenza saru zewg tentattivi oħra ta' notifika, da parti tal-appellanti, wahda fis-26 ta' Ottubru, 2017, u l-oħra fil-21 ta' Novembru, 2017. Filwaqt li mill-atti jirrizulta referta pozittiva fil-konfront ta' Giovanni Sidoti u Luciano Rotondi, l-ahwa Resciniti, fis-26 ta' Jannar, 2018 għamlu nota

li permezz taghha, filwaqt li taw ruhhom b'notifikati bir-rikors tal-appell, ghamlu tagghom l-istess rikors tal-appell intavolat mill-intimati appellanti, izda baqghet tirrizulta referta negattiva fil-konfront ta' Andrea Ratti. Fid-9 ta' Jannar, 2018, l-appellanti ressqu rikors li permezz tieghu talbu l-hatra ta' kuraturi deputati fin-nuqqas ta' notifika ta' Luciano Rotondi (li fil-frattemp jirrizulta li gie debitament notifikat) u ta' Andrea Ratti.

Fis-seduta tat-30 ta' Jannar, 2018, quddiem din il-Qorti gie vverbalizzat is-segwenti:

“Meta ssejjah l-appell dehru Prof Ian Refalo u Dr. Mark Refalo u Dr. Manwel Galea ghall-appellanti.

Dehret Dr. Francesca Galea Cavalazzi ghal-istralcjarju Brian Tonna.

Deher ukoll Dr. Joseph Bonello ghall-ahwa Resciniti.

Jirrizulta li Andrea Ratti baqa' ma giex notifikat bl-atti rilevanti l-Italja kif jirrizulta minn nota tar-Registratur tal-Qrati u Tribunali Civili tas-26 ta' Jannar, 2018 u dana wara differiment ghal dan il-ghan tal-10 ta' Ottubru, 2017.

L-appell qed jigi differit sabiex il-partijiet jitrattaw dwar jekk l-appell ghandux jigi dikjarat dezert in vista tal-fatt li l-atti fl-appell baqghu ma nghalqux ghall-5 ta' Gunju, 2018...”

Rat id-digriet ta' din il-Qorti tat-22 ta' Mejju, 2018, li permezz tieghu gew nominati bhala kuraturi l-Avukat Dr. Victor Bugeja u l-Prokuratur Legali Joeline Pace Ciscaldi bhala kuraturi deputati sabiex jirraprezentaw lil Andrea Ratti.

Id-difensuri ttrattaw il-kwistjoni ta' dezerzjoni o meno waqt is-seduta tal-5 ta' Gunju, 2018 u l-appell gie differit ghas-sentenza fuq din il-kwistjoni ghal-lum.

L-Artikolu 963 tal-Kodici ta' Organizazzjoni u Procedura Civili (Kap. 12 tal-Ligijiet ta' Malta) jipprovdi hekk:

“(1) ... il-procedura bil-miktub, f'kull kawza, ghandha tigi maghluqa, ... fil-qorti fi grad ta' appell, fiz-zmien perentorju ta' sena.

(2) ... iz-zmien jibda ghaddej ... fil-qorti fi grad ta' appell, minn dak in-nhar tal-prezentata tar-rikors tal-appell ghat-thassir jew tibdil tas-sentenza appellata.

“(3) **Jekk, ukoll jekk ikunu ghaddew iz-zminijiet perentorji msemmin fis-subartikolu (1), jinsab li l-proceduri bil-miktub f'kawza m'humex maghluqa, il-qorti ghandha ghal darba wahda biss taghti dawk l-ordnijiet li jidhrilha xierqa sabiex l-istess proceduri jinghalqu kemm jista' jkun malajr u sabiex jigi evitat illi l-kawza tmur dezerta minhabba f'xi nuqqas ta' notifika jew minhabba f'xi nuqqas ta' twettiq ta' xi procedura jew formalità.**

“(3A) **Id-dezerzjoni ta' kawza ghandha tigi dikjarata b'digriet moghti fil-qorti bil-miftuh jekk, wara li jkunu nghataw l-ordnijiet imsemmin fis-subartikolu (3), il-proceduri bil-miktub jibqghu ma jinghalqux.**” (enfasi mizjud minn din il-Qorti).

Minn ezami tal-atti jirrizulta li l-appell in ezami gie appuntat ghas-seduta tal-10 ta' Ottubru, 2017, disa' xhur wara li gie ntavolat ir-rikors tal-appell u ghalkemm ma kienx ghadu ghalaq it-terminu perentorju ta' sena mahsub taht l-Artikolu 963(1) tal-Kap. 12, waqt dik is-seduta nghataw l-ordnijiet li jistghu jinghataw ghal darba wahda biss kif mahsub taht l-Artikolu 963(3). Kwindi l-Qorti tat koncessjoni lill-appellanti ta' oltrè tliet xhur sabiex isiru n-notifiki li kien baqa' u b'hekk jinghalqu l-istess

proceduri bil-miktub. Kif jipprovdli l-istess subartikolu in ezami, dan huwa permess ghal darba wahda biss.

Id-dezerzjoni ma ssehhx jekk dak li jkun ordnat il-Qorti jitwettaq. Fil-kaz in ezami jirrizulta li ghalkemm l-appellanti sehhilhom jinnotifikaw lil erba' mill-appellati, ghalkemm fittxew li jinnotifikaw ukoll lill-appellat Andrea Ratti, dan baqa' ma giex notifikat la fit-terminu moghti mill-Qorti kif kontemplat taht l-Artikolu 963(3), u lanqas fit-terminu perentorju ta' sena kif kontemplat taht l-Artikolu 963(1), peress li jirrizulta li t-talba ghall-hatra ta' kuraturi deputati sabiex jirraprezentaw lill-istess Ratti saret oltrè t-terminu ta' sena minn meta kien intavolat ir-rikors tal-appell.

Jigi osservat li ghalkemm l-appellanti ghamlu zewg tentattivi ta' notifika wara l-ewwel udjenza quddiem din il-Qorti, liema tentattivi ma rnexxewx, l-istess appellanti ghamlu disa' xhur shah wara li gie ntavolat ir-rikors tal-appell fejn baqghu passivi u ma sar ebda tentattiv da parti taghhom li jintraprendu l-proceduri opportuni sabiex issir in-notifika lill-intimati barranin li jghixu l-Italja. Il-fatt jibqa' li ghalkemm il-Qorti tat ordni lill-appellanti sabiex isiru n-notifiki li kien ghad baqa' li jsiru, sabiex tigi evitata d-dezerzjoni, l-intimat appellat Andrea Ratti baqa' ma giex notifikat u wisq inqas inghalqu l-proceduri bil-miktub fit-terminu perentorju ta' sena kif kontemplat mil-ligi, li jwasslu lil din il-Qorti ghall-fehma li l-appell ghandu jigi dikjarat dezert.

Ma jaghmel ebda sens jinghad li peress li l-appellanti ghamlu zewg tentattivi ta' notifika wara li l-Qorti akkordat terminu sabiex isiru n-notifiki, jew il-fatt li kien ghadu ma skadiex it-terminu perentorju ta' sena meta din il-Qorti akkordat lill-appellanti l-opportunità li jsiru in-notifiki mehtiega, dan iwassal sabiex tigi evitata d-dezerzjoni, altrimenti tkun qieghda tixxejjen in-natura eccezzjonali tar-rimedju kontemplat taht l-Artikolu 963(3). Din il-Qorti hija propensa li taqbel ma' dak osservat mid-difensur tal-istralcjarju appellat waqt it-trattazzjoni, li l-fatt li t-test tal-ligi fil-bidu tas-subartikolu (3) juza l-kliem: "Jekk, ukoll", dan ghandu jfisser li fin-nuqqas li tigi osservata dik l-ordni, ukoll jekk ma jkunx ghadu ddekkorra t-terminu ta' sena, dan ghandu xorta jwassal ghad-dezerzjoni. *Multo magis* f'dan il-kaz fejn il-proceduri bil-miktub baqghu ma ngħalqux fit-terminu perentorju ta' sena.

Dan qieghed jinghad ukoll peress li s-subartikolu (3A) tal-Artikolu 963 jipprovdi li meta minkejja l-ordnijiet moghtija mill-Qorti skont is-subartikolu (3), il-proceduri bil-miktub jibqghu mhux magħluqa, l-kawza quddiem il-Qorti tat-tieni grad ghandha tigi dikjarata bhala kawza dezerta. It-terminologija adoperata hija certament wahda mandatorja u mhux wahda fakoltattiva, u dan fil-fehma ta' din il-Qorti, sabiex jigi enfasizzat il-htiega li l-proceduri jsiru bl-ispeditizza mehtiega sabiex tigi deciza kawza fi zmien ragonevoli.

Il-fatt li l-appellanti baqghu passivi ghal disa' xhur shah isahhah il-fehma ta' din il-Qorti li hija ghandha tapplika b'rigorozità l-provvedimenti tal-ligi tal-procedura, f'dan il-kaz l-istitut tad-dezerzjoni, mahsuba bhala disincentiv ghad-dewmien li jirrizulta fil-proceduri gudizzjarji dovut ghal traskuragni. Huwa ritenut li l-appellanti kellhom jadoperaw il-proceduri opportuni ta' notifika minnufih. Wara kollox mill-atti jirrizulta li ghalkemm l-istralcjarju appellat ghamel uzu mill-procedura ta' notifika idoneja minnufih sabiex jigi notifikat Ratti, fl-indirizz moghti ta' "Via Alessandro Manzoni nr.253, Pi 2, Quartiere Posillipa, c.a.p. 80123 – Napoli, Italia", mir-referti in atti jirrizulta li l-istess intimat appellat kien jirrizulta "Destinatario Trasferito" sa minn Marzu 2017 (kif jidher mir-referta a tergo ta' fol. 28). Kwindi t-tentattiv tal-appellanti li jaghmlu n-notifika fl-istess indirizz f'Ottubru u Novembru, 2017, zgur li ma kienx ser ikollu r-rizultat mixtieq.

Id-diffikultajiet li sabu ma' wicchom l-appellanti wara li nghatat lilhom l-opportunità li jaghmlu n-notifiki mehtiega ma kienux insormontabbli, izda l-appellanti hallew tard wisq sabiex jittantaw jaghlqu l-proceduri bil-miktub permezz tal-hatra ta' kuraturi deputati. Huma kellhom jinqdew b'din il-procedura qabel u mhux wara li skada t-terminu perentorju ta' sena.

Kwindi ladarba rrizulta li l-proceduri bil-miktub ma nghalqux wara l-ordni li tat din il-Qorti fl-10 ta' Ottubru, 2017, u baqghu ma nghalqux anqas fiz-zmien perentorju ta' sena, tiddikjara l-appell dezert. L-ispejjez ta' dan l-episodju jibqghu a karigu tal-appellanti.

L-atti qed jigu rinvjati lill-ewwel Qorti għall-kontinwazzjoni.

Joseph Azzopardi
Prim Imhallef

Joseph R. Micallef
Imhallef

Tonio Mallia
Imhallef

Deputat Registratur
rm